

Ł. Sygn. akt **VIII Ua 37/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy-Klimek (spr.)
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018r. w G.

sprawy z odwołania M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 22 sierpnia 2017 r. **sygn. akt** VI U 371/14

1) oddala apelację;

2) zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Jolanta Łanowy Klimek (spr.) (-) SSO Grażyna Łazowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. Akt VIII Ua 37/17

UZASADNIENIE

Odwołujący M. P. domagał się zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 29 sierpnia 2014 roku, mocą której zobowiązano go do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu wypadkowego w kwocie 13 316,92 zł za okres od dnia 25 kwietnia 2014 roku do dnia 30 czerwca 2014 roku.

W uzasadnieniu żądania podano, że zaskarżona decyzja jest krzywdząca dla odwołującego, bowiem w okresie pobierania spornego świadczenia rehabilitacyjnego jego prawo do emerytury było zawieszona i nie pobierał on emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swego stanowiska organ rentowy wskazał, iż odwołujący w sposób nieuprawniony pobierał świadczenie rehabilitacyjne w okresie pozostawania w zatrudnieniu pracowniczym, bowiem już samo posiadanie prawa do emerytury z mocy art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa pozbawia osobę ubezpieczoną prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2017 roku sygn.. VIU 371/14 – Sąd Rejonowy w G. oddalił odwołanie i zasądził od odwołującego na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok zapadał w następującym stanie faktycznym :

Jak ustalono, odwołujący był zatrudniony na podstawie stosunku pracy w (...) Spółce Akcyjnej w K. Oddział Kopalnia (...) w R. w okresie od dnia 1 lutego 2003 roku do dnia 18 lipca 2014 roku.

Dnia 21 marca 2012 roku odwołujący złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o emeryturę podając, że nadal pozostaje w zatrudnieniu.

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał odwołującemu prawo do emerytury tzw. górniczej od dnia 8 marca 2012 roku, to jest od daty osiągnięcia wieku emerytalnego 50 lat. Wyplata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuację zatrudnienia. Odwołujący został pouczone, że warunkiem wypłaty emerytury będzie przedłożenie organowi rentowemu świadectwa pracy, potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy.

W następstwie wypadku przy pracy z dnia 24 października 2013 roku odwołujący był niezdolny do pracy i pobierał zasiłek chorobowy w okresie od dnia 25 października 2013 roku do dnia 24 kwietnia 2014 roku.

Odwołujący, składając oświadczenie dla celów świadczenia rehabilitacyjnego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. nie podał, że posiada prawo do emerytury.

Decyzją z dnia 12 maja 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał odwołującemu prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od dnia 25 kwietnia 2014 roku do dnia 22 sierpnia 2014 roku.

W następstwie kontroli organ rentowy ustalił, że odwołujący posiada prawo do emerytury od dnia 8 marca 2012 roku.

Decyzją z dnia 14 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującemu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 25 kwietnia 2014 roku do dnia 22 sierpnia 2014 roku i uchylił decyzję z dnia 12 maja 2014 roku.

Odwołujący i jego pracodawca rozwiązali umowę o pracę na mocy porozumienia stron z dniem 18 lipca 2014 roku.

W dniu 21 lipca 2014 roku odwołujący złożył wniosek w organie rentowym o przeliczenie i wypłatę emerytury.

Decyzją z dnia 28 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił odwołującemu nową wysokość emerytury oraz termin jej wypłaty. Od dnia 1 lipca 2014 roku organ rentowy wypłaca odwołującemu świadczenie emerytalne.

Zaskarżoną decyzją z dnia 29 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zobowiązał odwołującego do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu wypadkowego w kwocie 13 316,92 zł za okres od dnia 25 kwietnia 2014 roku do dnia 30 czerwca 2014 roku, bowiem świadczenie to nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 29 sierpnia 2014 roku nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wskazał, iż zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2014 roku, poz. 159) świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.

Wykładnię w/w normy prawnej dokonał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 roku (I UK 41/10, OSNP 2011/23-24/30) przyjmując, że osobą uprawnioną do emerytury w rozumieniu art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej jest osoba, która spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do tego świadczenia i której prawo do emerytury zostało ustalone decyzją organu rentowego, nawet jeśli uległo ono zawieszeniu z powodu kontynuowania zatrudnienia.

Nie nabywa prawa do świadczenia rehabilitacyjnego nie tylko osoba faktycznie pobierająca świadczenia emerytalne, ale także osoba, której organ rentowy wydał decyzję potwierdzającą nabycie prawa do emerytury i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z powodu nierozwiązania stosunku pracy.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2017 roku, w sprawie P 34/15, opublikowanym w Dz.U. z 2017 roku, poz. 887, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie, w jakim uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego ubezpieczonemu mającemu ustalone decyzją organu rentowego prawo do emerytury, której wypłata została zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W pisemnym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny wskazał, że swoboda ustawodawcy kształtowania zakresu i form oraz konkretyzowania treści praw socjalnych, w tym także prawa do zabezpieczenia w razie choroby, jest daleko idąca. Przesądza o tym sama natura praw socjalnych, sprowadzających się do obowiązku świadczenia, która wymaga zharmonizowania potrzeb i oczekiwań oraz możliwości ich zaspokojenia. W praktyce zakres realizacji prawa do zabezpieczenia społecznego jest uzależniony od sytuacji gospodarczej państwa, relacji liczby osób pracujących do płacących składki, liczby świadczeniobiorców oraz ich zamożności, utrwalonych w danym społeczeństwie schematów zabezpieczania sobie egzystencji w okresie starości lub osłabienia sił witalnych, a także przewidywanych trendów gospodarczych i społecznych, zwłaszcza demograficznych.

Analizując w tym kontekście art. 18 ust. 7 tzw. ustawy zasiłkowej Trybunał uznał, że nie narusza on istoty prawa do zabezpieczenia społecznego. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że przyjęty przez ustawodawcę model w omawianym zakresie odpowiada wymaganiam, jakie stawia ustawodawcy art. 67 ust. 1 Konstytucji. Istotą gwarancji przewidzianych w tym przepisie jest przyznanie świadczenia obywatelom niezdolnym do pracy, a przez to niemającym możliwości samodzielnego zarobkowania. Charakter tego świadczenia sprowadza się do zapewnienia takim osobom źródła dochodu przeznaczonego na utrzymanie. Trybunał zaznaczył, że nie chodzi o zapewnienie świadczenia, które wchodzi na miejsce dotychczasowego wynagrodzenia, wyrówna zarobek utracony przez ubezpieczonego. Konstytucja gwarantuje bowiem jedynie taki poziom świadczeń z zabezpieczenia społecznego, który zapewni źródła finansowania obywateli, niezbędne dla zapewnienia przynajmniej ich podstawowych potrzeb. Nie można uznać, że ustawodawca, wyłączając z kręgu adresatów świadczenia rehabilitacyjnego osoby mające ustalone decyzją organu rentowego prawo do emerytury, pozbawił je tych minimalnych gwarancji. Trybunał stanął na stanowisku,

że świadczenie emerytalne jest świadczeniem z założenia zapewniającym gwarancje wynikające z art. 67 ust. 1 Konstytucji. Realizowana w drodze wypłaty tego świadczenia ochrona ubezpieczeniowa jest dalej idąca niż ta, którą zapewniają przepisy ustawy zasiłkowej. W przeciwieństwie do przesłanek nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego kryteria przyznawania uprawnień emerytalnych nie mają bowiem charakteru czasowego. W ocenie Trybunału samo zawieszenie wypłaty emerytury nie może przesądzać o uznaniu braku środków utrzymania. Zawieszenie wypłaty świadczenia nie jest pozbawieniem uprawnienia do tego świadczenia, jest jedynie jego wstrzymaniem, dokonany zgodnie z wolą zainteresowanego. Osoby, które nabyły prawo do emerytury, w razie kontynuowania zatrudnienia, zachowują to prawo. Mogą w każdej chwili, po ustaniu przyczyny zawieszenia, wystąpić o wznowienie wypłaty.

Wskazując na powyższe, Sąd Rejonowy uznał, że z uwagi na fakt, iż odwołujący w okresie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego był uprawniony do emerytury górniczej i nadal pozostawał w zatrudnieniu pracowniczym, zatem nie spełniał przesłanek do nabycia prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za sporny okres.

O kosztach zastępstwa procesowego organu rentowego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 roku, poz. 490).

Apelację wniósł odwołujący i zaskarżył wyrok w całości. Zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez oddalenie odwołania, kiedy istniały podstawy do jego uwzględnienia.

Powołując się na powyższe domagał się zmiany wyroku i uwzględnienia odwołania, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji wskazał m.in. iż odwołujący nie pobierał emerytury w czasie pobierania zasiłku rehabilitacyjnego, a ponadto organ rentowy nie poinformował go należycie, iż nie może pobierać zasiłku rehabilitacyjnego, jeżeli ma ustalone prawo do emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Okręgowy VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżony wyrok jest trafny albowiem odpowiada prawu. Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a ocena dowodów nie narusza zasad określonych w art. 233 kpc, dlatego Sąd Okręgowy w całości przyjął za własne ustalenia Sądu I instancji. Sąd Okręgowy w całości podziela także rozważania prawne zaprezentowane przez Sąd I instancji, uznając je za wystarczające i nie wymagające dalszego wzmocnienia.

W tym miejsce wypada wskazać, iż w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy zwrócił się w z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego : „ czy art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014r. poz.159) w zakresie , w jakim pozbawia ubezpieczonego mającego ustalone decyzją organu rentowego - prawo do emerytury , której wypłata została zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia , świadczenia rehabilitacyjnego, jest zgodny z art. 2 w zw. z art. 67 ust. 1 Konstytucji.”.

W cyt. przez Sąd Rejonowy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24.04.2017r. w sprawie P 34/15 - stwierdzono, iż że art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie, w jakim uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego ubezpieczonemu mającemu ustalone decyzją organu rentowego prawo do emerytury, której wypłata została

zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Bezspornie odwołujący posiadał ustalone prawo do emerytury, które zostało zawieszono z powodu kontynuacji zatrudnienia i jednocześnie pobierał świadczenie rehabilitacyjne, a zatem zaskarżona decyzja była prawidłowa, trafnie zatem rozstrzygnął Sad I instancji o oddaleniu odwołania.

Odnosząc się do zarzutu apelacji, jakoby zachodziły przesłanki do uwzględnienia odwołania, a to z tego względu, iż organ rentowy nieprawidłowo pouczył ubezpieczonego o fakcie, iż nie może pobierać świadczenia rehabilitacyjnego w sytuacji, gdy ma ustalone prawo do emerytury, nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem jest bezpodstawny.

Wskazać bowiem należy, iż z treści oświadczenia złotego przez odwołującego w celu uzyskania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, a znajdującego się w aktach organu rentowego - wynika, iż nie ma on ustalonego prawa do emerytury, a zatem, odwołujący podał organowi rentowemu nieprawdziwe informacje w tym zakresie. Bowiem ustalone prawo do emerytury posiadał, a jedynie go nie realizował, albowiem zostało zawieszono wobec kontynuowania zatrudnienia.

Niezależnie od tego, zwrócić należy uwagę, iż odwołujący został prawidłowo pouczony o treści przepisu art. 18 ust.7, albowiem jego treść zamieszczona została we wniosku o przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, który każdorazowo był wypełniany przez odwołującego., a mianowicie iż zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2014 roku, poz. 159) - świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.

Reasumując, z wyżej wskazanych względów apelacja nie jest uzasadniona i na mocy art. 385 kpc podlega oddaleniu.

O kosztach zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy orzeczono po myśli art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc i przepisami par. 10 - Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych(Dz. U. z 5.11.2015r. poz. 1804).

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Jolanta Łanowy Klimek (spr.) (-) SSO Grażyna Łazowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia